

tustól az utasítások szellemében végzett minőségi munkát, hanem eltúrte a hiányosságokat és az elhajlásokat, nem hozta meg a megfelelő intézkedéseket azok ellen, akik kivonták magukat a munka alól, vagy maguk is durva elhajlásokat követtek el, és szégyent hoztak az állambiztonsági munkára.

[kézzel]: A jövőben nem tűrhető el ez a helyzet. Át kell szervezni a teljes operatív-felderítő munkát, kompetens ügynököket kell toborozni, akik képesek beépülni az ellenséges csoportosulások soraiba. Hozzáértéssel és kellő komolysággal kell megszervezni az ügynökök nevelését és vezetését az ellenséges csoportosulások soraiban, ahonnan tájékoztatnak majd minket az ellenség terveiről, a népi-demokrata államunk ellen tervezett akcióikról. Ilyenképpen az állambiztonsági szervek képesek lesznek előrelátni és megakadályozni az ellenség bűnös terveit.

Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (ACNSAS), fond Documentar, dosar 103, 1-14. f. Géppel írt, román nyelvű szövegről készült fordítás.

2.

Jordáky Lajos naplója¹⁴⁴

Kolozsvár, 1956. március 15.

Ma az egyetemen kurzusom két óráját az 1848-as magyar forradalomnak szenteltem. Nemzeti és nemzetközi jelentőségéről beszéltem (...) A diákok ünneplő öltözetben vártak. Éreztem, mennyire együttérzünk, diákok és én a márciusi ifjúsággal és nemes emberi, haladó forradalmi eszményeikkel (...¹⁴⁵) Március szelleme él és hat ma is lelkünkben, és hiszem, hogy nagy tettekre ösztönöz.

Közli Molnár Gusztáv: Jordáky Lajos naplója. Medvetánc, 1988. 2-3. sz., 282. p.

144 Jordáky Lajos (1913–1974), szociáldemokrata-kommunista politikus, szakszervezeti vezető, közíró, egyetemi oktató (1945–1947, 1955–1957), majd a kolozsvári Történettudományi Intézet kutatója (1958–1974), az erdélyi magyar autonomista baloldal kiemelkedő egyénisége volt. J. L. kolozsvári nyomdász családban született. Apja 1901-től volt tagja a Szociáldemokrata Pártnak. 1933-ban belépett a szociáldemokrata pártba, 1935-től a *Korunk* külső munkatársa, 1940-től a budapesti *Népszava* kolozsvári szerkesztője. Az „Észak-Erdélyi Köztársaság” hónapjaiban (1944 november –1945 március) az Országos Demokrata Arcvonal észak-erdélyi VB társelnöke. 1945-től az RKP tagja, az erdélyi tartományi pártbizottság vezetője. Nacionalizmus vádjával zárták ki 1946-ban, amikor a Jordáky-féle csoportot legyőzte a Luka László bizalmasa, Jakab Sándor vezette centralista vonal. Politikai nézetei miatt négyszer tartóztatták le a magyar (1942), majd a román hatóságok (1952–1955, 1957, 1964). A Molnár Gusztáv által 1988-ban közzétett naplót J. L. 1933-tól haláláig vezette. 1956. március–1957. március között J. L. élénk politikai és tudományos tevékenységet fejtett ki. 1957 áprilisi letartóztatása részben az 1956-os ellenzéki magatartása, részben a Dobai István-féle ENSZ-memorandumban játszott szerepe váltotta ki (71. és 77. számú irat). A napló eredeti kézírásos változatát részben a kolozsvári Erdélyi Múzeum Egyesület kézírattára, részben a budapesti Politikatudományi Intézete őrzi.

145 Kihagyás az eredetileg közölt szövegben.